

confundunt, & pro eadem accipiunt) est illa, que, vel certò opponitur doctrina, qua plerorūque judicio est probabilis de fide: vel non quidem certò, sed tamen probabiliter, & plurim gravium doctorum, gravi fundamento nixorum, judicio, opponitur veritati, qua est indubitate de fide.

Erroria, que contradicit conclusioni Theologice, evidenter deducit, ex una præmissa de fide, & altera naturaliter evidente: si tamen talis conclusio objectiva non eiops habeatur revelata, quod aliquando contingit, quando scilicet talis conclusio est contenta in veritate revelata, de qua re inferius à n. 422. *Errori proxima*, que opponitur conclusio fermè simili, seu deducit ex præmissis, quarum una plerisque, non tamen omnibus, censetur esse de fide; & altera omnibus evidens: vel, si una præmissa omnibus est certa de fide, altera quidem plerisque, non tamen omnibus, est evidens: vel, si omnibus una est certa de fide, & altera evidens, attamen bonitas consequentia, non omnibus, sed tantum plerisque est evidens.

Male sonans, que abutitur vocibus contra communem ultimam fidelitatem: vel est aquivoca, habens aliquem quidem sensum Catholicum, sed etiam alium falso, vel haereticum, ita, ut in hoc frequentius usurpetur.

Piarum aurium offensiva, que tale aliquid, vel tali modo afferit, ut fidelium pietatem, & reverentiam minuat: vel aliquid, non quidem absolute falso, sed tamen indecorum de DEO, vel Sanctis dicit, e. g. si actiones humanae hominibus necessaria, at occultari solite, de Christo Domino indecorè dicantur. *Temeraria*, que communi Theologorum sententie, sine sufficiente fundamento contraria est. *Scandalosa*, que præber scandalum actuum, seu occasionem ruinae spiritualis, inclinando ad peccata, vel revocando à virtute.

Blasphema, que injuriam contra DEUM, vel Santos continet. *Impio*, que veri DEI cultum minuit, vel etiam opera misericordia, aut pietatis impedit. *Perniciosa*, que grave malum Ecclesiæ, aut communitatæ causat. *Captio*, que sub specie veritatis in errorem inducit. *Injuriosa*, que injuria afficit, eas præsternit personas, quorum honori per alios cautum vult Ecclesia, e. g. Prelatos Ecclesiasticos, reges, & principes, religiosas familias &c. *Seditiosa*, que apta est excitare turbas, aut schismata, in Ecclesia DEI, vel populis Christianis.

399. Jam certum est, ex rationibus supra adductis, Pontificem, dum propositiones tales damnat ex cathedra, infallibilem esse, adeoque cuilibet propositioni eam censuram infallibiliter convenire, qua determinate afficitur. Si vero non qualiter determinata censura afficit, sed (ut sapere fit, & præferim factum est in condemnatione propositionum Quenelli per Constitutionem *Unigenitus*) omnibus propositionibus prius relatis, subjunguntur variae censurae, additæ particu-

la respectivæ, signum est, non omnes censuras cuilibet propositioni, sed varias variis propositionibus eis inuitas.

Quænam autem censura in tali casu quæ propositionis peculiariter conveniat, vel ex subiecta materia, vel ex assertionebus aliis, determinat censura affectis, debet colligi. Quodsi igitur propositionis, ut haeretica determinatæ damnetur, (sic ut determinatæ damnatæ sunt prima quatuor Janfenni propositiones, imo & quinta, si intelligatur, Christum pro salute duxat prædestinatur mortuam esse) tunc infallibiliter talis est, & Pontifex implicitè declarat, oppositam propositionem esse articulum fidei, propositionem vero damnatam esse falso.

400. At vero, quando Papa propositionibus alias censuras inuit, tunc, ut bene probat Cardenas in sua crisi *Theologica de propos. damn. ab Innocencio XI. disser. proemiali*. c. 7. & 8. non definit, esse de fide, quod illæ propositiones sint falsæ; alias deberet credi tanquam articulus fidei carum fallitas: adeoque haereticus est, qui eas afferret, & consequenter ex propositiones essent haereticæ; cum tamen omnibus, sed tantum plerisque est evidens.

Unde recte idem Cardenas *codem loco* adstruit duplices classis definitiones Pontificis: alias, quibus declarat articulos fidei: alias, quibus declarat certò, & infallibiliter, aliquam doctrinam, vel retinendam, vel repudiandam esse. Quamvis autem utriusque classis definitiones omnes infallibiliter sint, non tamen omnes oportitan doctrinam reddunt haereticam; cum haereticum plus sit, quam tantum infallibiliter falso; debeatque istud, non tantum qualicunque infallibili vero, sed certo, & indubitate articulo fidei opponi.

Certe altas non est discrimin, inter propositionem, & Pontifice damnatam ut falso, vel temerariam, & inter aliam damnatam ut haereticam, quod nemo Theologorum dixerit: & refelli potest aperte ex damnatione propositionis quinta Janfenni, quam Innocentius X. absoluē falso, & temerariam declarat: dein primum subiungit: *intellexit enim eo sensu, ut Christus pro salute duxat prædestinatur mortuus sit*, ... haereticam declaramus: ubi manifestè Pontifex facit discrimin, inter unam, & alteram censuram.

401. At num etiam tam infallibiliter certum est, propositionem alia, quam haeresis censura affectam, esse falso, sicut certum est, eam esse, e. g. temerariam? Ref. Damnata ut erronea etiam certò est falsa; nam ita, ut patet ex n. 398., est opposita conclusio certa. At quid si propositione damnatur ut piarum aurium offensiva, male sonans &c Ref. tales propositiones non esse aquo certò falsas, falso non in omni sensu, ut patet ex ipsa terminorum horum explanatione: que explicatio terminorum etiam circa alias propositiones, e. g. captiofæ, seditiones &c. potest dubium simile resolvere.

402. Vi-

An Pontifex sit infallibilis in Questionibus facti, & Damnat. certarum Propos. 123

prodroma. Raslerum in regula externa fidei art. 19. n. 293. Suarez, Lugo, & alios, qui rem hanc fuisse perrtractant.

ARTICULUS XV.

An legitima sit Appellatio à Definitionibus Pontificis ad Concilium Generale.

403. Dico. Appellatio à Pontificis definitionibus ad Concilium generale est nullo modo legitima. Ita communissime Catholici doctores. Prob. conclusio 1. Appellatio haec est contra omnia Jura Canonica, imo est ab his reprobatisima: ergo nullo modo est legitima, prob. ant. Gelasius. Papa C. Ipsi sunt canonæ. 10. causa 9. q. 3. sic loquitur: *Ipsi sunt canonæ, qui appellations totius Ecclesie ad hujus sedis examen volueré deferrí: ad ipsa vero nusquam processus appellari debere sanxerunt, ac per hoc illam de tota Ecclesia judicare, ipsam ad nullius commercare justicium, nec de ejus unquam precepimus judicio judicari, sententiisque illius constituerunt non oportere diffidiri, cuius potius decreta sequenda mandarunt.* Idem Pontifex C. Can. II. 17. ead. caus. & q. ait. *Canita per mundum novit Ecclesia, quod sacra antiqua Romana Ecclesia fas de omnibus habeat judicandi, neque cuicunque de ejus licet judicare judicio; si quidem ad illam de qualibet mundi parte appellandum est: ab illa autem nemo est appellare permisus.* Sed nec illa pretermis, quod Apostolica Sedes sine ulla Synodo precedente, & solvendi, quos Synodus inique damnaverat, & damnandi, nulla existente Synodo, quos oportuit, habuit facultatem: & hoc nitirum pro suo principatu, quem Beatus Petrus Apostolus Domini voce, & tenet semper, & tenebit.

Nicolaus I.C. Patet. 10. ead. cans. & q. sic ait: *Patet profectio Sedis Apostolica (cuius auctoritate major non est) judicium à nomine, fore retractandum: neque cuicunque de ejus licere judicare judicio, juxta quod Innocentius Papa Ruffo, & ceteris Episcopis per Thessaliam constitutis, scribens ait: Nemo unquam Apostolico culmine (de cuius iudicio non licet retractare) manus obvias audacter intulit, nemo in hoc rebellis extitit, nisi qui de se voluit judicari: & B. Papa Gelasius: Nec de ejus iudicio (id est Romana Ecclesia) canones unquam precepit perunt judicari, sententiisque illius constituerunt non oportere diffidiri, cuius potius sequenda decreta mandarunt.*

404. Posthac Pius II. ann. 1460. in Conventu Mantuano interrogavit, quid censendum est de hujusmodi appellantiibus: & omnes unanimi voce responderunt, esse damnandos, tanquam fautores heresis, & reos lexe Majestatis. Quare Pontifex edidit Bullam (que in Bullario Cherubini tertia est inter Bullas Pii II.) in qua sic ait:

Ex-

Excrebilis, & pristinis temporibus inau-
ditus, tempestate nostra molevit abys-
tus, ut à Romano Pontifice ... nonnulli spiritu
rebellionis imbuti ... ad futurum Concili-
um provocare presumant. & paulo post:
Huiusmodi provocaciones dannamus, &
tangam errorum, ac detestabilis, reproba-
mus .... easque tangam inane, ac pe-
stiferas, nullus momenti esse determinimus.
Rursus Sixtus IV. ann. 1483, hujusmodi ap-
pellationes, quacunque occasione interpo-
nerentur, non solum irritas, & inane, sed
etiam fraudulentas, & sacrilegas, & hereti-
cas esse declaravit. Que Sixti Bulla teste
Odorico Raynaldo ad an. 1483, n. 22, in
Gallia iussu Regis Ludovici solemiter est
promulgata. Similes censuras contra hos
appellantes interserunt Calixtus III. Julius
II. ac alii: & in nostra usque tempora quot-
annis Pontifices per Bullam Coenae, appellan-
tes hosce ferunt excommunicatione.

405. Dices, Pontifices, in hac caufa
ipis propria, non esse idoneos judices.
Keph. Tota Ecclesia sacros hos canones ante
plura facula acceptavit, & ratos habuit,
adéoque idem fensit. An nec ista huic rei
decidere idonea est? Nec tantum Ecclesia
tacite canones hos acceptavit, sed cōfēm
expresē in Conciliis generalibus statuit.
Constantinopolitanum IV. action. 10. can.
13. vel in fragmentis. can. 21. afferit, ne
quidem à Concilio generali posse in Ro-
manum Episcopum sententiam duci: verba
vide n. 342. Iterum approbante Latera-
nense Oecumenico sub Leone X. Ieff. 11.
idem Leo edidit Bullam: *Pastor eternus
gregem suum*: in qua habentur hæc verba:
*Solum Romanum Pontificem, pro tempore
existensem, tangam autoritatem super
omnia Concilia habentem.*

Accedit 1. quod, cūm Pontifex sit Do-
ctor, & Pastor universalis Ecclesie, debeat
posse eam docere, quid in hac quaque
gravissima sit tenendum: quis epim eam a-
lius doceat? At Concilium sine Pontifice?
& acephalum non est ullo modo infallibile.
An Concilium cum Pontifice? & sunt
partes litigantes, quibus non competit fer-
re sententiam. Accedit 2. quod, etiam de
jure humano, principes, qui superiorem non
agnoscunt, possint sententiam ferre in cau-
si propriis: quidni id possint Pontifices,
immediati Vicarii Iesu Christi? Accedit
3. quod Pontifices, in hac caufa pronunci-
antes, non tam agant causam suam, quām
causam Christi Domini, cuius institutionem
circa suum Vicarium defendunt.

406. Hinc nunquam admissa sunt tales
appellationes: nec est ullum exemplum,
quod propter aliquis, vel plurium à Pon-
tifice definitione appellationem, unquam
coactum sit universale Concilium, aut in
aliquo Concilio acta sit causa taliter appella-
lantum. Quamvis enim aliquando causa
aliqua, prius à Papa definita, in Concilio
generali fuerint productæ, ut causa Mon-
othelitarum in Synodo VI. tamen id non
fuit factum, ut deferetur istorum appella-

tioni, nec ut examinaretur, vel reformare-
tur judicium Pontificis: sed tantum ad fa-
ciendam maiorem aliquam declarationem,
vel etiam ad maiorem, vel magis extensem
errorum, & errantium damnationem: sicut
etiam ex eadem ratione in Tridentino fuit
tractatum de heresis Lutheri, jam à Leo-
ne X. damnatis.

At econtra exempla sunt plura admis-
sarum appellationum, à Concilio ad Apo-
stolicam Sudem; exq[ue] facta sunt à sanctissimis viris, Athanasio, Cyrillo, Chrysostomo &c. Pariter Concilia, etiam universalia, semper conふeruerunt, actorum suorum confirmationem à Pontifice petere, ut testatur de prioribus Concilium Lateranense, quo assentient Leo X. in *Bulla num. pre-
ced. citata: Pastor eternus*: si ait: *Conse-
veruntq[ue] antiquorum Conciliorum Patres,
pro eorum, qua in suis Conciliis gesta fue-
runt, corroboratione, à Romano Pontifice
subscriptionem, approbationemque humilister
petere, & obtinere.* Quid etiam Tridentinos Patres fecisse ex sefione ultima seu eius
continuazione §. *Illustrissimi*: & ex Bulla
Pii V. decreta Concilii confirmante, notissimum est: quin econtra ullus Papa necessarium duxerit, suarum definitionum confirmationem ab ullo Concilio petere.

407. Forte quis dicit, canones supra
adductos mentionem facere Sancte, & Apo-
stolice Sedi, & ab hac non appellandum fit-
tuere: at per Sanctam, seu Apostolicam Sudem,
debere intelligi, non solum Romanum
Pontificem, ex cathedra, seu sede Divi
Petri loquentem: sed hunc una cum reli-
quis Episcopis. Et forte possent videri, post
Illustrissimum Jacobum Benignum de Bos-
suer Episcopum Meldensem, hoc innuere
Præfules moderni Gallicanæ Ecclesiæ in sua
ad modernum Regem epistola, a. 1728. in
qua afferunt verba Illustrissimi Bossuer, ab
eo, ut ait, in quadam allocutione Gallo-
rum Antitum, ad initium cuiusdam Con-
ventus prolatæ, quæ ex idioma Gallico in
Latinum translata sic habent: *Sancta Sedes
principaliter est corpus Episcopatū, uniti suo
Capiti: hic debet inveneri depositum doctrina
Ecclesiastica, concretum Episcopis per
Apostolos.*

Sed non possum mihi persuadere, sapi-
entissimos Præfules voluisse adstruere sen-
sum, his verbis, prout jacent, nude acceptis
contentum; esset enim hic modus loquendi
omnino novus, & antiquioribus incognitus.
Sanè hi termini, *Sancta sedes, Apo-
stolica sedes, Sedes Petri, & similes*, huculque
à Patribus, & Conciliis, semper fuerunt in-
tellecti, de Episcopatu Romano, seu cathe-
dra Romana sola, ut est clarum volventi
scripta antiquiorum: certè S. Augustinus
serm. 2. de verbis Apostol. c. 10. seu in fine
loquens de causa Pelagi, & sequacium, ait:
*Jam enim de hac causa duo concilia missa
fuerunt ad sedem Apostolicam: inde etiam re-
scripta venerantur. Causa finita est: error
utrinam aliquando finitur: quibus verbis
nec a longe vult dicere, missa est ad gene-*
rale

Concilium, vel ad corpus Episcoporum,
ut est clarum; cūm in causa Pelagi nullum
Concilium sit celebratum: imd nec ad om-
nes Episcopos, vel ad plurimos totius or-
bis, misa sint acta illa: multò minus à pluri-
mis Episcopis rescripta venerint. Unde in-
telligit S. Doctor Sedem Romanam.

408. Quin ipsi Præfules Gallicani paulo
antiquiores, sicut in Innocentio X. episto-
lam in causa Janlonii scriptam (de qua n. 356.)
sic inchoant: *Majores Ecclesie causas ad
sedem Apostolicam referre solennis mos est:*
ubi utique non intelligunt per Apostolicam
Sudem corpus Episcoporum; alliā non à folio
Innocentio perfidē decisionem (quam
tamen ab eo solo, & non à corpore omnium
Episcoporum perfisi, manifestissimum est)
nos post decimationem Innocentii, in literis,
quibus ei propterea debitas gratias egereunt
(de quibus eodem n. 356.) dixissent: *Sancti-
tas Vestra, per Petri soliditatem, contumis ve-
ritatis hostiis animis, securos ab omni exte-
rmina perturbatione de nova heresi triun-
phas aget.* Dein ipsi canones a nobis ad-
ducti non volunt dicere, quid decreta à
corpore Episcoporum facta, non debeant al-
teri judicio submitti (de hoc enim nec du-
biū, nec quodlibet erat) sed volunt id doc-
tere de decreto solius Pontificis; hinc Ge-
lasius dicit *hujus sedis*, & *Sacra Sanctora Ro-
mana Ecclesia*. Nemini etiam dubium esse
potest, Nicolaum, & Innocentium, ab hoc
citatum, de Romana Sede in particulari
loqui. Videri etiam meretur *Canus de lo-
cis Theolog. l. 6. c. 4.* ubi plurima affer-
matione, ex quibus clari patet, Romanam
Sudem intelligi per Sanctam, aut Apostoli-
cam Sudem.

409. Prob. conclusio 2. Appellatio,
ut apud omnes est eertum, debet fieri à ju-
dice inferiori ad superiori: atqu nullum
Concilium est supra Papam: ergo prob.
mi. Christus nuspiam concessit ulli Concil-
lio jurisdictionem, vel superioritatem in
Summo Pontificem: sed potius dedit Sum-
mo Pontifici jurisdictionem in Concilia,
etiam generalia: ergo. ant. quod 1. par-
tem prob. negari: quia non potest illo
modo ostendere, ubi Concilio ea jurisdictio
data sit: quod 2. partem vero prob. positi-
vè. Episcopi, etiam in synodus congregati,
sunt oves Christi, quas Petrus omnes accepit
pascendas, dum eti dictum *Ioan. 21. v.
17. Pase oves meas*: at pastor habet su-
perioritatem, & jurisdictionem in omnes oves
ei concredentes, etiam congregatas, seu col-
lectivæ acceptas: ergo. Idem probatur ex
Concilio Lateranensi citato n. 405. & n. 406.
Item hue spectant omnia, quibus à n. 326.
ex Conciliis, & Patribus probavimus, defi-
nitiones Conciliorum debere approbari à
Summo Pontifice. Addo de Tridentino,
etsi in hoc non habeatur aperte definitio
hujus Pontificis superioritatis, tamen ex
Pallavicino in *historia ejusdem Concilii l.
21. c. 4. n. 5. & seq. confit*, omnes ex Italia,
ac Hispania, Patres consenserunt, ut defi-
nitio, Papam esse supra Concilium: qui

Idem rursus definitum est in Concilio
Florentino scilicet ultim. in literis Unionis his
verbis: *Definimus, Sanctam Apostolicam
Sudem, & Romanum Pontificem, in uni-
versum orbem tenere primatum, & ipsum
Pontificem Romanum successorem esse Beati
Petri Principis Apostolorum, & verum Chri-
sti Vicarium, toruusque Ecclesia caput, &
omnium Christianorum Patrem, ac docto-
rem existere, & ipsi in Beato Petro pas-
cendi, regandi, & gubernandi universalem
Ecclesiam, à Domino nostro Iesu Christo
plenam potestatem traditam esse, quemad-
modum etiam in gestis Oecumenicorum Con-
ciliorum, & in sacris canonibus continetur.*
Ex quibus verbis etiam habetur, priora
Oecumenica Concilia idem definitivæ. Sed
& innumeris Patres, atque doctores, idem,
ubique occasio est, tradunt.

Jam ic. Vicarius habet idem tribunal
cum principali, adeoque Pontifex cum Chri-
sto: ergo non datus maioris tribunal, ade-
oque nec appellatio à Pontificis tribunali
prob. subiunctum ex Cap. Non putamus. de
confusis. in 6. item ex Capit. Romana
Ecclesia 1. de officio Vicarii in 6. & Cap.
Romana 3. de appellacionibus in 6. & L. unica
Codic. de sent. pref. prator. in quibus locis
clarè deciditur, unum esse tribunal Vicarii,
& Principalis: ergo. Confr. 2. Appellans
recedit ab obedientia ejus, à quo appellat;
sed non licet Christianis, nec singulis, nec
omnibus, recedere ab obedientia Summi
Pontificis, in causis spiritualibus: ergo.

411. Prob. conclusio 3. Appellatio in-
utilis, frivola, & frufratoria, que si præ-
cisè ad trahendam licet, vel vitandam con-
damnationem, omni jure, naturali, & posi-
tivo

tivo, est nulla, ut doctores unanimiter docent, & clare habetur. *Cum speciali. 61. de appellatioibꝫ &c. Tutor. 41. ff. de usis: 42.* acqui appellatio à Pontifice ad Concilium est talis: ergo, prob. mi. 1. quoad frivolum iniuritatem. Tunc appellatio est inutilis, & frivola, quando non potest sperari mutationem sententia, ut est per se clarum: acqui in nostro casu ista sperari non potest; quia non potest judicari infallibilem (quale esse Pontificis abunde probatum est) mutari sine errore, in quem labi non potest Ecclesia.

Certè, cum olim in Synodo VI. ageretur causa Monothelitarum, tam longe abfuere Patres à mutanda Agathonis Pontificis epistola decretales, ut actione 18. in hac verba prouperint: *Per Agathonem Petrus loquebatur.* quin imò, ut habet Spondanus ad ann. Chriſti 679. n. 2. Agatho, & Synodus Romana, in literis ad Synodum VI. seu Constantinopolitanam III. contestabantur, haud se mittere Legatos ad disputandum de questione controversa, tanquam de re incerta: sed ad docendum, qua eſet Apostolica Sedis traditio, adeò, ut nihil preſumere angere, minnere, vel mutare &c.

Confirm. 1. Vel Concilio, ad quod appellatur, presidebit Pontifex, vel non. Si primum: non finet, à se infallibiliter statuta convelli, nec id Christus permettit, ne porta inferi contra Ecclesiam pravaleant. Si secundum: Concilio erit acephalum, & rebus fidei definitiū insufficiens, ut factum ipsa Concilia Oecumenica, quæ sua decretorum eiusmodi non censuerunt infallibili, donec Romana Sedis approbationem impetrarent; hinc eam, ut dictum n. 328. & 406. semper humiliiter petierunt. Et patet hoc ulterius ex eo, quod plurimis annos sperari: ergo, si debet expectari Concilium, ut errores, & heres damnentur, absque Pontificis iufu, aut direccione habita, vel ab eo reprobata, etiam ab Ecclesia reprobata fuerint, ut Sirmiensis, Ariminensis, Mediolanensis &c. nulla autem unquam definitio Pontificis fuerit reformata, ab ullo Concilio.

412. Quod autem talis appellatio etiam sit fructuaria, & præcisè ad item trahendam inventa, sic probo. Etsi in gratiam appellantium convenirent Concilium, tamen, nisi hoc statueret, quod ipsi vellent (quod tamen fieri non posset; cum Spiritus S. non posset permettere, infallibiliter statuta convelli) ipsi nunquam acquireferent: ergo. Scilicet, ut Tridentino non acquireverunt Lutherani, aut Calvinisti, ita nec acquireserent novi appellantes alii alteri, & ad nova, ac nova Concilia, sine fine appellarent, novisque semper opponerent exceptiones: sive, quod non satis sint auditæ: sive, quod Concilium fuerit potissimum ex adversariis suis conflatum: sive, quod Papa dominante non fuerit liberum: sive, quod Patries similibus affectibus, aut opinionibus fuerint preoccupati.

Sic advocati Parisienses, qui an. 1728. appellacionem, à Constitutione Unigenitus ad Concilium factam, scripto defendere

conati sunt, vissi sunt velle excludere à synodo convocanda eos Episcopos, quia Pontificias definitiones extra Concilium factas, etiam ante tacitam Ecclesie acceptationem, infallibilis esse sentiunt: & hinc sapientissimi Gallia Præfuses, necesse habuerunt, in sua ad regem epistola supra memorata, eos confutare, & quidem solidè ex eo, quod Spiritus S. assilenti non dependeat ab opinionibus privatis Episcoporum, sed ab eorum sacro charactere Episcopali, & legitima ad Concilium convocatione, atque in unam synodum universalem cum suo capite conventu.

Si qui appellantes modeſtis se gerent, facile tamen comminiserent novas frivolas distinctiones, aut distortas interpretationes, quibus non minus Concilii canones, quam modo Pontificis definitiū eluderent. Sanè Janenii hereses dum Tridenti damnatae fuerunt: & caput 5. ac canon 4. sess. 6. cum illis erroribus conciliari in aeternum non potest: nec tamen ab his recedunt scelerari illi: nec gratiam, cui voluntas humana possit resistere, unquam sincerè admittunt.

413. Prob. conclusio 4. Appellatio haec ad Concilium universale, non tantum est inutilis, sed pernicioſa, seu, ut can Pius II. supra citatus n. 404. vocat, est pestifera. Prob. Appellare ad Concilium, in causa dogmatum fidei, est captare tempus, & impunitatem, per plurima lustra, aut secula, spargendi errores, cum pernicioſe innumerorum fidelium: ergo est pernicioſa. prob. ant. cogere Concilium universale res est infinitis, & vix clavis difficultibus obnoxia, adeoque non potest, nisi rarissime, & post plurimos annos sperari: ergo, si debet expectari Concilium, ut errores, & heres damnentur, ipsi diutissime impunè graffabuntur: & qui hoc petit, subdole petit diuturnam sibi impunitatem spargendi errores, ac heres.

Prob. ant. Licet antiquioribus Ecclesiæ temporibus, quando tantum unicus princeps, aut duo fratres, Orienti, & Occidenti, dominabantur, sat facilè Episcopi ex omnibus provinciis convenerint, tamen nunc, divito in plurimos terreno regimine, difficultum est, eos ex tot regnis, saepe inter se bello, aut bellii suscipione, distractis, in unam medium stationem coire. Si Germania, Gallia, Hispania (ut de aliis nil dicam) vel inter se, vel uni carum cum Pontifice, diffiduum intercedit, statim Concilio moris insuperabilis surgit; eoque mox principes, vario sub praetextu, suarum regionum Episcopos domi retineant: vel etiam aliis transitum per suas diotiones non permittant. Similia autem impedimenta, in tanta nationum, genitorum, commodorumque propriorum, varietate, nunquam ferme possunt abesse.

414. Evidenti exemplo est Concilium Tridentinum, quod jam an. 1537. Paulus III. Mantuanum indixit: sed ob diuiores conditiones, à duce, aliisque objectis, anno sequenti Vicentiam transferre necesse habuit:

mox

mox ob nova impedimenta omnino illud Pontifex suspendere debuit. Ut tamen extremitos conatus adhiberet, ipsem, quamvis senex septuagenario major, exhausto longo Nicæam uique itinere, a Carolo V. & Franciso I. saltem in decennium inducas impetravit, statim iterum anno 1542. Concilium Tridentum indixit: & tamen ob reudeſcens bellum, aliaſque obſtacula, non nisi anno 1545. sub finem, seu 13. Decembris ſequi prima celebri potuit.

Mox an. 1547. ob luem Tridenti graffantem, Pontifice illud Bonontiam transferri, Carolo V. verò id Tridenti retineri volentibus, omnino fuit ſusprium. Resumptum denuo an. 1551. a Julio III. statim iterum altero anno ob nuntium belli, a Proteftantibus imminentibus, ſuspendi debuit. Et sic ceſſatum fuit per novem integrros annos, dohec Pius IV. anno Pontificatus ſui II. illud reaſumti preecepit, ac tandem exhaustus maximis curis, ei menſe Decembris an. 1563. hoc est, ab eius exordio anno 15. finem impoſuerit.

Alias difficultates gravifimis, eo durante Concilio exortas, legere licet in historia ejusdem, à Cardinale Pallavicino conscripta: quam, si evolueris, fateberis, synodus ſecundum cogere, eſe rem vix non moraliter impoſibile, ut appellans ſuū innocens; quia appellatio ad Concilium non interponitur in quibuslibet cauſis minimis: in gravioribus autem cautissime proceditur.

Quodſi tamen in cauſa extraordinaria aliquis daminaretur ex errore puri faci, non aliud contingeret, quam, quod frequenter in tribunalibus facularium principum, ubi tamen ſepſim non datur appellatio. Et licet taliter leſo non concedatur appellatio ad Concilium, datuſ tamen, ut diximus, facultas petendi novam cauſe ſue reviſionem.

ARTICULUS XVI.

Solvuntur Objectiones.

415. O B. 1. Datuſ appellatio ab

imperatore ad comitū: ergo etiam à Papa ad Concilium. Confirm. Appellatio est remedium juris naturæ, hoc est, à naturali jure cuique conceſſum, & habet rationem defensionis, qua omnibus jure naturæ licita est, contra gravamen ex sententia condemnatoria: ergo etiam leita est appellatio à Papa ad Concilium; alias enim, si quis injūſe gravaretur, non habetur ullum remedium ſue innocentia &c. Rep. Multi Jurisconfulti negant, ergo illud omitto, & neg. conf.

Papa ſuam potestate immediatè habet à Chriſto, cuius Vicarius eſt, jure Divino: econtra imperator ſuam potestate habet quidem mediatae à DEO: at immediatè cam habet à populo, vel electoribus, qui potuerunt ei conferre potestatem, vel magis, vel minus limitatam. At Summo Pontifici, nec populus fideliſ, nec Episcopi, nec electores, nec Cardinales, poſſunt dare ſupremam potestatem spiritualem, qua fruſtrat: fed iſtū tantum quasi preſentant perfonam, à Chriſto inſtituendam, & ſuprema potestate donandam; unde alli non poſſunt, eam potestatem

quod autem Papa adhuc aliquanto melius informari poſſit à Concilio, non probat, id eſe neceſſarium, nec aliquis informationis excessus poſſet compenſare ea dampna, qua ſuprā retulimus, oritura ex dilatatione definitionum uisque ad Concilium universale. Ceterum Pontifices ſolent, antecedenter ad suas definitiones adhibere accuratissimam diligentiam, per ſe, & alios, ut habetur exactissima informatione, qua volunt utrique ſatisfacere ſuo officio, & impetrare, ne dent qualemque occaſionem perturbationum, aut ſchismatum &c. & hoc a multiplici experientia conflat.

Sic Alexander VII. in ſua Buſta: Ad sanctam B. Petri Sedem. teſtatur, cauſam propositionum Janenii diuſſam eſe, eā profecto diligentia, qua major desiderari non poſſet. & Clemens XI. in Conſtitutione Unigenitus ait, cauſam propositionum Queſnelli, diuſſam eſe quam maximā diligentia, ac maturitate. Similia poſſim in aliis Bulis habentur: quin etiam ſolent Pontifices, indicere preces publicas pro impetrando Diuino lumine &c. vide etiam dicta n. 381. ad object. 3. Quare appellatio talis inutiles, certe

certè non necessaria est; quia post sufficien-
tissimam informationem, infallibiliter sta-
tuta, reformari non possunt. Imò, ut dixi-
mus celebres Juris negant, etiam ab im-
peratore minus informato posse fieri appelle-
tionem ad eum melius informandum.

418. Ob. 3. Sapientia jam, Catholici
etiam, appellarunt a Papa ad Concilium
universale; ergo debet appellatio talis esse
licita, & valida. Resp. dist. ant. appellarunt a
definitionibus fidei, neg. ant. ab aliis gra-
vaminibus sibi, ut putabant, factis. conc.
ant. & neg. conf. In causa fidei antechae-
non nisi heretici, e. g. Pelagiani, & Lu-
therani, appellarunt. In aliis gravaminibus
particularibus, causis profanis, vel falsum
totam Ecclesiam non concernentibus, ap-
pellarunt aliqui alii, sed nec isti licite, au-
thoritate. Certe nunquam propter ipsos Con-
cilia generalia convocata fuit, minus
deciso Pontificis a Concilio correta. Quin
nec ob hereticos appellantes coacte sunt
synodi: sed postquam definitione Pontificis
fuerit damnata, Ecclesia hoc iudicio ste-
tit.

Sic tribus primis saeculis, quando ob
persecutiones gentilium nondum poterant
celebrari synodi universales, a Pontificibus
abique Concilio damnata fuere hereti-
cos plures, Marcionis, Montani, Caraphy-
garum, Novatianorum, Sabellii, Pauli Sa-
mosateni: postea etiam Apostolica Sedes
abique Concilio damnavit Priscillianistas, item
Pelagium, Jovinianum, Vigilantium:
qui propter Episcopos aliquos Pelagianos,
ad universalem synodum appellantes, ali-
quod Concilium coactum fuerit. Sic sanè re-
statutus S. Augustinus *l. 4. contra duas epistles Pelagianorum, c. 12.* seu ultimo: *Au- verò congregatiōne synodi opus erat, ut aperta perniciēe damnaretur: quasi nulla heres aliquando, nisi synodi congregatio- ne damnata sit, cum potius rarissime inveniantur, propter quas damnandas ne- cessitas talis existerit: multoq[ue] sint, atque incomparabiliter plures, que, ubi exti- rent, illuc improbari, damnareque merde- rintur, atque inde per catervas terras devi- stante innotescere potuerunt.*

419. Ob. 4. Universitas Parisiensis *an. 1387.* docuit, in causa fidei licite appellari posse a Papa ad Concilium. Idem censuerunt Patres Concilii Pisani, Basileenses, & Constantiniens. Idem sensit Aeneas Sylvius, postea Pius II. Summus Pontifex: item S. Antoninus, & Joannes Gerlon Parisiensis Cancellarius: ergo debet esse licita talis appellatio. Resp. Si Sorbona id docuit (nam merito dubitari potest, an id docuerit de definitionibus in materia fidei, ab indubitate Pontificis factis, de quo vide *n. 336.*) si, inquam, tunc temporis id docuit, non bene docuit, & postea sapientius sensit.

Sane ostendit Iosephus Gibalinus. *l. 5. de jure canon. c. 3. §. 15.* post illa tempora nostra sententiam à Sorbonis doctoribus traditam fuisse: quid senserit Petrus de Marca Archiepiscopus Parisiensis, qui po-

steriori tempore vixit, vide *n. 409.* Me-
lius etiam sensit Clerus Gallicanus in literis
ad Innocentium XII. datis, de quibus *n.*
372. nec non etiam moderni Prelates Gal-
lici in suis ad regem literis supra memorias,
quibus appellationem quorundam ege-
gi consunt.

420. Quod spectat ad Aeneam Sylvium,
postea Pium II. hic sententiam illam jam,
antequam ad Pontificatum assumptus fuit,
reprobavit: & postea in Mantuano Conven-
tu hanc appellationem tanquam pestiferam
reprobavit. S. Antoninus (de quo vide *n.*
347.) non docet, licet a Papa appellari ad
Concilium: sed tantum Pontificem non pos-
se definire aliquid contrarium illi, quod jam
a legitimo Concilio generali fuit definitum:
quod utique non potest; nam, si contrarium
quid definire velleret, eo ipso in apertam ha-
religio incidere, & Pontificatu exideret:
quo caùsū utique deinde Concilio subiectus ef-
ferit. Theologi, & Patres Pisani, ac Con-
stantiniens, loquuntur de Pontificibus du-
biis, quales erant tempore schismatis.

Quod spectat ad Basileenses, in primis
certum est, eos excessisse; unde in Latera-
neni sub Leone X. *scilicet 11. in Bulla: Pastor eternus gregem suum* dicitur de eo, post
translationem ab Eugenio factam *Concilia-
bulo*, quod *Concilium amplius appellari non
meretur, . . . ac proprieate nullum robur
habere.* Et sanè, quando istud Concilium
contra Pontificem infurirexit, fuit acepha-
lum, & Spiritus S. assistentiā deficitum;
unde etiam Patres illi, postea cum Eugenio IV.
in gratiam redeentes, opinionem suam
retractarunt: & Amadeus ipse, seu Felix V.
illegitimè electus, Pontificatu suo qualcumque
cessit; in ejus tamen graciā Eugenius,
non quidem Concilium, sed tamen aliquo-
rum beneficiorum collationem, approbat. Quod spectat ad alios autores, etiam Ger-
sonem, vel illi explicandi sunt de casu Pon-
tificis dubii, vel, si plus velint, dicendi sunt
excessisse: atque ideo deferendi sunt.

ARTICULUS XVII.

*An sit de fide, modernum SS. Do-
minum Clementem XII. esse verum, &
legitimum Summum Pontificem.*

421. **R**efert Oviedo *tract. de fide
controv. 4. punct. 7. n. 86.* Compluti olim fuisse docto-
res, qui negarent, esse de fide, hinc in indi-
viduo hominem, legitimè electum e. g.
nunc SS. Clementem XII. esse verum Pon-
tificem, Vicarium Christi, ac D. Petri suc-
cessorem: hos postea a Clemente VIII. fuisse
Romam citatos, ad causam dicendam:
quamvis dein, omisso Romano itinere, Com-
pluti res composta fuerit. Nec post tem-
pora Clementis VIII. facilè reperies auctio-
rem impressum, qui oppositum teneat.
Citatut quidem Tannerus *tom. 3. disp. 1.
de fide q. 4. dub. 4. n. 160.* at paulo inferius
n. 165.

An sit de fide, Clementem XII. esse Vicarium Christi.

n. 165. & 166. manifestè plus afferit. Va-
lentia autem, licet *tom. 3. disp. 1. q. 1. punct.*

7. quæsiuncula 5. §. 38. videatur in contra-
rium inclinare, tamen expresse dicit, se
non timere, quod causa ille futurus sit: in-
super tonum illum jam edidit, ante illam à
Clemente VIII. factam citationem. Non
autem est quæstio, an haec assertio sit de fide,
tantum conditionatè, seu si Clemens XII.
habeat omnia requisita; hoc enim nunquam
fuit inter Catholicos controversum: sed ne-
que est quæstio de Pontifice nondum ab Ec-
clesia acceptato, ut potest contingere tempo-
re schismatis (tunc enim potest dubium el-
se, & sepe fuit, an hic, vel ille, sit verus Pa-
pa, Caput Ecclesie, & Vicarius Christi: ergo
juxta dicta *num. præced.* etiam ista est de fide;
nam etiam ista est dicta à DEO; hic
enim, revelando illam universalem, non est
locutus, tantum in genere, vel confusè, sed
determinatè intellexit omnes futuros suc-
cessores S. Petri, adeoque etiam Clementem
XII.

423. Dico. Est de fide, hunc in indi-
viduo hominem, acceptatum ab Ecclesia
e. g. nunc SS. D. Clementem XII. esse ve-
rum Summum Pontificem, & Vicarium
Christi. ita communissima doctrinam. Ante-
quam probem conclusionem, noto ex Su-
arez, *disp. 3. de fide sec. 1. n. 6. DEUS*

*e. g. nunc SS. D. Clementem XII. esse ve-
rum Summum Pontificem, & Vicarium
Christi. ita communissima doctrinam. Ante-
quam probem conclusionem, noto ex Su-
arez, *disp. 3. de fide sec. 1. n. 6. DEUS**

legitimus electus, & ab Ecclesia acceptatus,

*tanquam Summus Pontifex, est verus Pa-
pa, Caput Ecclesie, & Vicarius Christi: ergo*

*juxta dicta *num. præced.* etiam ista est de fide;*

nam etiam ista est dicta à DEO; hic

enim, revelando illam universalem, non est

locutus, tantum in genere, vel confusè, sed

*determinatè intellexit omnes futuros suc-
cessores S. Petri, adeoque etiam Clementem
XII.*

Solum supereft, ut ostendatur, quod DE-

US etiam hanc propositionem particularem
sub illa universalis intellexerit, & revelaverit,
quod sic monstratur. Est omnino indubita-
ble, quod illi sit legitimè electus, quem
tota Ecclesia, tanquam legitimè electum, &
consequenter tanquam verum Vicarium

*JESU Christi acceptavit, adeoque tanquam
talem agnovit: atque tota Ecclesia ut talem
acceptavit, & agnovit Clementem XII.*

*ergo. ma. prob. Ecclesia est columna, & firmamen-
tum veritatis, atque specialiter di-
rigitur à Spiritu Sancto, in rebus pertinenti-
bus ad religionem, inter quas, & quidem*

*gravissimas, est ista; cum hic agatur de ipso
capite, fundamento, & regula fidei, ac morum:*

*imò talis unanimis Ecclesia confessus,
& acceptatio, est formaliter, vel eminenti-
ter altera electio, supplens omnes defectus,
siqui in prima intercurrissent.*

Nec dicas, Ecclesiam, que ita sentit,
esse sine capite, adeoque non esse infallibilem;

nam utique etiam ipse electus judi-
cat, se esse verum Papam, postquam scilicet
in sua electionem confensit, ut supponi-
tur fecisse. Dein Ecclesia etiam sine capite

*juxta omnes habet à Christo potestatem, sibi
de capite certo providendi; unde in tali ca-
ru huc Ecclesia confessus, & acceptatio talis
personæ, se habet ut definitio Pontificis*

*canonizantis aliquem Sanctum; est nempe
applicatio, vel explicatio propositionis re-
velata universalis, & particularis sub ea*

*contenta, atque à DEO subintellecta, qua-
rum utraque est de fide.*

424. Confirm. & solidè conclusio 1.

Si non est de fide, Clementem XII. esse ve-
rum Christi Vicarium, neque erit de fide,
Tridentinum, aut aliud quodecumque Con-
cilium, fuisse verum generale Concilium:

*hoc est contra communem omnium Catho-
licorum sensum, & non potest admitti: er-
go. prob. ant. Eodem modo posset dici,*

*non esse de fide, quod Paulus III. & Pius
IV. aliquie Pontifices, durante eo Concilio*

Ecclesie præsidentes, illudque convocantes,

fue.

fuerint veri Christi Vicarii: non esse de fide, quod Episcopi ibi presentes fuerint veri Episcopi; rite baptizati, aut ordinati &c. aut quod alia de jure Iuris necessaria adfuerint: adeoque non esse de fide, an Concilium confiterit ex legitimis membris, & capite: ergo. Certe, nisi recurratur ad argumenta, nostris circa Pontificem adhibitis similia, etiam circa Concilia nihil probabitur, & disparitas formalis inter unum, & alterum casum, nunquam ostendetur.

425. Confirm. 2. Martinus V. edidit Bullam: *Inter cunctas pastoralis sollicitudinis curas*, in Concilio Constantiensi, à quo legitimè electus est: & licet tunc non statim acceptatus fuerit à tota Ecclesia, sicut tamen acceptatus paulò post (ex quo fale tempore negari non potest, Bullam plenum valorem accepisse) in hac autem Bulla, que habetur sub finem ejusdem Concilii, post recentissimos errore articulos Wicelli, & Hussii, dicitur, quod cuique, qui de hac heresi suspectus esset, proponenda sit hec quaestio: *Utrum credat, quod Papa canonice electus, qui pro tempore fuerit, ejus nomine proprio expresso, sit successor B. Petri, habens supremam auctoritatem in Ecclesia DEI?* Ad quid enim exprimit deberet ipsius pro tempore existentes nomen, nisi hic in individuo homo credendus esset verus Papa, ac successor S. Petri, atque suprema auctoritate in Ecclesia prædictus?

ARTICULUS XVIII.

Solvuntur Objectiones.

426. O. B. I. Propositiones universales à DEO revelatae, praesertim, quæ ex parte subje-

cti habent terminum complexum, sunt tantum conditionatae: ergo etiam particulares in iis contentæ, aut subinclusæ, faciunt tantum sensum conditionatum: ergo haec propositione: *Clemens XII. legitimè electus, & ab Ecclesia acceptatus, est verus Vicarius Christi:* est tantum conditionata: scilicet: *Si Clemens XII. est legitimè electus &c.* ergo non est absolute de fide, cum esse verum Vicarium Christi.

Prob. ant. Ita propositio: *Qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit:* habet hunc sensum: *Si quis perseveraverit &c.* & par est ratio de altera: *Omnis legitimè electus, & acceptatus ab Ecclesia &c.* ergo. prob. ant. Christus Joan. 14. v. 23. dicit: *Si quis diligit me, sermonem meum servabit:* & statim tanquam propositionem oppositam adjungit. v. 24. *Qui non diligit me, sermones meos non servat:* ergo, sicut prior, ita etiam ista secunda, tantum facit sensum conditionatum, adeoque & aliae similares propositiones universales, licet quod ad verba videantur absoluta.

427. Rsp. 1. retorq. argum. Ergo eti-

am ita propositio erit tantum conditionata: *Omne Concilium universale, legitimè congregatum, est infallibilis regula fidei:* & consequenter etiam hoc particularis in ea contenta: *Concilium Tridentinum universale, legitimè congregatum, est infallibilis regula fidei:* erit tantum conditionata vera, adeoque, salva ejus veritate, poterit quis negare, quod canones Tridentini sint absolute de fide, dicendo, id tantum esse verum conditionatae: quod nemo Catholicon admittit.

Rsp. 2. In forma dist. ant. Propositiones tales, à DEO revelatae, sunt tantum conditionatae versus aliquando, om. ant. semper, & universaliter. neg. ant. & sub eadem distinctione. conc. vel neg. primaria cons. & neg. absolute secundam, ac tertiam. ad prob. iterum neg. ant. ad hujus prob. neg. rursum cons. Indigent haec aliqua majori explicazione, quam subjungo.

428. In primis omissis, quod propositiones revelatae, ex modo enunciandi conditionatae, quando conditio non est purificata, vel non est prævia purificanda, non facient sensum absolutum: & hinc omisi, tales propositiones esse aliquando tantum in sensu conditionato veras, (seu tantum in sensu conditionato revelatas; nam propositiones tales, quarum conditio, nec implita est, nec implenda, non possum in sensu absoluto a DEO revelari) sed haec propositiones sunt extra nostrum casum; nos enim loquimur, de propositionibus revelatis à DEO, quarum conditio, vel purificata est, vel prævia purificanda: & istæ non tantum faciunt sensum conditionatum, sed etiam absolutum; licet quod modum enunciandi, seu quoad verba, sint conditionatae, atque etiam vim habeant sensus conditionatae: quam vim habet qualibet propositio absolute; nam, si res absolute est vera, neccesariò etiam conditionata est vera.

Attamen, quia sensus istarum propositionum, non est nobis totaliter explicatus, vel applicatus, intelliguntur ea à nobis sepius tantum in genere, vel confusa, aut tantum in sensu aliquo conditionato, vel quasi tali, donec per definitionem Pontificis, aut Ecclesie acceptationem, vel quandoque per evidentiam naturalem, aut aliam evidenter creditibilitatem, vel quemcumque tandem modum, applicetur nobis earum sensus etiam absolutus, sicutem quod aliquas propositiones particulares.

429. Sicut g. applicatus est nobis, quod ad plures propositiones particulares, sensus absolutus illius propositionis: *Qui perseveraverit usque in finem &c.* per canonizationem plurimorum Sanctorum: quoniam non sicut applicatus quoad omnes; cum nequid omnium Sanctorum canonizati sint: item per communem consensum Ecclesie nobis applicatus est sensus absolutus propositionis universalis: *Omnis legitimè electus, & acceptatus ab Ecclesia, est verus Vicarius Christi:* quod ad plures propositiones particulares, quæ spectant ad precedentes certos Pontifices.

131
ces: item quod illam, quæ spectat ad modernum Pontificem, & est hoc: *Clemens XII. legitimè electus, & ab Ecclesia acceptatus, est verus Papa, & Vicarius Christi.*

Nec est ullum absurdum, dicere, quod DEUS propositiones suas absolutas, revelat per verba quod modum conditionata, quæ successivæ dein magis explicitur. Sic sapientia sua absoluta tantum revelat, per revelationem quod modum enunciandi conditionata, ut negari non potest, præfertur ab iis, qui adstruunt in DEO decretum virtualiter indivisibile. Quod autem tales revelationes universales, si sint absolutæ, sint impeditibiles ab iis hominibus, ad quos pertinent propositiones particulares (hi enim absolutum itarum veritatem superflue possum impetrare) tam parum absurdum est, quam parum, quod decreta DEI sint impeditibilia; nam ex revelatione tantum sunt impeditibiles quod alias formalitates, quæ nempe eodem homines concernunt; sicut scilicet à quolibet homine est impeditibilia; aut si ostenderet, vel determinaret, quamlibet revelationem particularem in universalis contentam.

430. Ob. 2. Non minus est revelatum, quod in omni hostia consecrata sit præsens Christus, quam sit revelatum, quod omnis legitimè electus sit Pontifex: & tamen non est revelatum, de qualibet hostia in particuliari, quod sit consecrata, vel quod in ea præsens sit Clarus: ergo neque est revelatum, de qualibet in particuliari legitimè electus, quod sit legitimè electus, vel verus Vicarius Christi. Rsp. 1. retorq. argum. in Concilio Tridentino, & aliis, de quibus. n. 424. Ref. 2. dist. 2. p. ant. non est revelatum de omnibus hostiis in particuliari, quæ revera consecrata sunt. neg. ant. de omnibus etiam iis, quæ revera non sunt consecratae. con. ant. & neg. cons.

Conformiter ad superioris dicta, etiam revelationis universalis de faciis hostiis, est revelatio particularis de qualibet, si revera consecrata sit: at, ut jam dixi, ad hoc, ut in particuliari credamus, in hac hostia adesse Christum, debet nobis infallibiliter applicari, vel exponi, quod sub revelatione universali, etiam hoc particularis continuatur: quod tamen de hostia qualibet in particuliari non sit; unde non est proximum creditibile de qualibet hostia, quæ existimat consecrata, quod in ea sit Christus. At vero particularis revelatio de Pontifice est nobis applicata, vel exposita per communem consensum Ecclesie.

Interim tamen quamlibet hostiam, quam prudenter consecratam existimamus, etiam prudenter adoramus: sicut prudenter damus elemosinam ei, quem prudenter judicamus pauperem, aut honoramus eum, quem non dubitamus, esse nostrum parentem: quia de re plura sub initium hujus tractatus. Non tamen ideo etiam statim possum, credere omne id, quod tantum prudenter existimo esse revelationem; si enim revera aliquæ revelationum non sit, actum fidei circa illam.

Papatum sunt; alia quidem *requisita juris Divini*, alia *requisita juris humani*, sicut & impedimenta, que sunt defectus, tum positivæ, tum negativæ requisitorum.

433. Quod spectat ad requisita, vel impedimenta juris humani, seu canonici, illa omnia supplerunt, & ista tolluntur, per acceptationem Ecclesiæ; omnes enim juris humani defectus supplerunt per eam acceptationem, que est quasi secunda electio; unde, et si de prima electione non sit de fide, quod ea valida fuerit, non obest: immo etiæ irrita fuisse, nihil obest; nam sufficeret secunda, de qua est de fide, quod sit legitima: nec ista est irritabilis à jure.

Neque de ista secunda electione, canones, electionem irritantes, intelligendi sunt; cùm ita non debant cedere in damnum Ecclesiæ, quod vel maximè fieret, dum Christi Vicarius sepe esset incertus: & melius est Ecclesiæ, habere Pontificem, cuius electio prima invalida fuerat, quam ignoranter carere vero Pontifice. Quare, si fingeretur etiam intercessione simonia, ea non impediret efficaciter, aut irritam facheret hanc acceptationem, seu quasi secundam electionem. Et sane Sæculo X. ubi multi fuere in Sedem Romanam intrusi (qua de re videtur potest Spondanus ad an. 900.) qui tamen universaliter ab omnibus, tanquam veri Pontifices agniti fuere, sèpsum videtur acceptatio Ecclesiæ debuisse supplerre via prima electionis.

434. Quod jam spectat ad requisita, vel impedimenta juris Divini, quidam videtur dubitare, an necessariò debeat esse determinare de fide, quod illa omnia in vero Summo Pontifice adiungit; quia, si DEUS per dispensationem daret autoritatem, & potestatem Papalem personam cuidam, qua in aliquipapa deficeret, illa esset verus Papa, & Vicarius Christi; nam forte, ut ait hic auctor, tantum disjunctivè est de fide, upum ex his duobus, nempe quod vel ista requisita non deficit, vel quod DEUS displiceret, & non obstante defectu, vel impedimento, tamen tali personæ autoritatem, & potestatem Papalem conferat.

Suarez *disp. 10. de fide* *sec. 5. n. 4.* ait, falsum esse, quod alii, quam legitimò S. Petri successori, unquam detur a Christo illa potestas. Et quidem facile conceditur, neminem hucusque iure Divino inhabiliter fuisse Papam; dum enim explosa est fabula de Joanne Papifa, atque a Baronio, Christophero Ott in *Roma gloria*, & plurimi a illis, ita confutata, ut vel ipsos, paulo sagittores hereticos, ejus confite pudent: sed nec poteſt ullus aliud assignari, qui iure Divino inhabiliter Pontificatum gescerit.

435. At fors, ut ait author supra citatus, non est à certò falso, quod decretum DEI de non conferenda ea potestate, nisi habenti omnia requisita, sit indispensabile: quis enim scit, si in casu, falso metaphysice ex se possibili, contingenter, personam de jure Divino inhabibilem, e. g. reipublica non rite baptizatam, ab omni Ecclesia acceptari,

tanquam Pontificem, & Christo quasi presentari, an non DEUS displiceret, & in bonum Ecclesiæ, quæ alias in re gravissima deciperetur, etiam tali persona autoritatem, & potestatem Pontificiam tribueret.

Quod tamen quis omnino evincat, hoc decretum DEI indispensabile esse, & hoc esse de fide, ait is auctor, eo ipso etiam esse de fide, quod quilibet electus, & a tota Ecclesia acceptatus, habeat omnia de jure Divino requisita, e. g. quod sit mas, baptizatus &c. quia erit de fide, quod DEUS non permitterat, taliter inhabilem eligi, vel acceptari: eritque causus ille, quem supra ex se (hoc est spectando precise naturam humanae electionis) metaphysice possibiliter diminximus, ratione decreti Divini, & specialis eius providentia, impossibilis.

436. Quod spectat ad ordinem sacerdotii, vel Episcopatus, Arriaga *de fide* *disp. 7. sec. 8. n. 49.* ait, esse omnium sententiam, quod electus Papa, ante ordinationem, etiam si needum presbyter efficeret, jam habeat plenam authoritatem, & potestatem Papalem; unde, si etiam male ordinatus fuisset, non magis damnum redundaret in Ecclesiæ, quam ex mala ordinatione alterius Episcopi. Quare forte ad id, quod Suarez *loc. num. præcéd.* obicit, (quod scilicet, si dicatur DEUS tali existimatō tantum Pontifici conferre potestatem Papalem, dici quoque debeat, eidem etiam conferre potestatem absolvendi, eti si non sacerdos) posset responderi, hoc non sequi; quia haec potestas non est ita necessaria, nec ex ejus defectu orijetur magis damnum Ecclesiæ, quam si alius Episcopus, ut jam dictum, non esset rite ordinatus.

In forma Rep. dist. ma. si esset de fide, Clemente XII. esse verum Vicarium Christi, etiam esset de fide, quod sit mas, baptizatus &c. si decretum DEI de non conferenda authoritate Papali, nisi habent omnia iure Divino requisita, sit indispensabile. conc. ma. si sit indispensabile. neg. ma. & dist. sic mi. neg. cons. Est de fide, huic in individuo persona esse collaram authoritatem Papalem, ergo saltem est de fide, vel hanc personam habere omnia requisita, vel DEUM dispensasse in suo decreto; unum enim ex his necessariò debere credi, non inefficaciter probatum est: & meo iudicio multò credibilis est, DEUM non displiceret, sed personam acceptatam esse rite baptizatam &c.

437. Ob. 4. Non est de fide, quod electus non sit occultus hereticus: ergo non est de fide, quod sit verus Vicarius Christi, prob. cons. talis hereticus non est membrum Ecclesiæ: ergo non potest esse ejus caput. Rep. om. ant. neg. cons. Suarez *disp. 10. sec. 6. n. 5.* ait, se credere, quod nullus auctor dicat, cum umbra probabilitatis, per solam heresem internam, vel occultam, amitti dignitatem Papalem: sicut nec aliis Episcopos propterea amittit suam jurisdictionem. Idem docet Gauus de loc. Theol. l. 4. c. 6. sicut. rep. ad 12. ad prob. dist. ant. talis hereticus non est membrum Ecclesiæ sim-

pliciter ei unitum, fide, vel charitate, conc. ant. non est membrum secundum quid, & in sensu adhuc sufficiente ad hoc, ut politi esse caput Ecclesiæ. neg. ant. & cons. Retineret nempe talis internus, vel occultus hereticus, adhuc potestatem Papalem, & jurisdictionem; hinc deberet ei Ecclesiæ adhuc adherere, non fide, sed subjectione.

438. Interim tamen Bellarminus *tom. 1. contr. 3. de Rom. Pontif. l. 4. c. 6.* egregie defendit, quod DEUS, nec hucusque permisit, nec deinceps permisurus sit, ut Papa, etiam per persona privata in heresiformale, etiam tantum occultam, incidat. Sed etiam dato, non concessio, quod in tam posset incidere, non posset tamen, tam heres in Ecclesiæ credendum proponere; unde quando doctrina aliqua aperte heretica non est, eamque Pontifex definit, eo ipso removet ab ea omnem heresis suspicionem, atque Catholicam facit. Quod autem Papa in aperta heres incederet, ita, ut Ecclesiæ de hoc constaret, e. g. si aptè negaret virginitatem B. Virginis, eo ipso, ut doctores consentient, suo officio excideret, & a Christo priuareetur potestate Papali: quod tamen neque hucusque factum est, nec deinceps futurum est.

Item schisma potest dari, quando quis etiam agnito Pontifici negat obedientiam, in qua re needum datur culpa hereticis. Attamen bene observant doctores, quod schismati diu durare non soleat finē heresi, qua quis etiam neget, cum, qui rite electus, & acceptatus est, esse verum Pontificem; sed neget culpabilitatem, & pertinaciter, hanc personam esse legitimè electam, vel acceptatam: & consequenter ei non obediatur, sed ab ea se separet.

Item schisma potest dari, quando quis

etiam agnito Pontifici negat obedientiam, in qua re needum datur culpa hereticis. Attamen bene observant doctores, quod schismati diu durare non soleat finē heresi, qua quis etiam neget, cum, qui rite electus, & acceptatus est, esse verum Pontificem; sed neget culpabilitatem, & pertinaciter, hanc personam esse legitimè electam, vel acceptatam: & consequenter ei non obediatur, sed ab ea se separet.

439. Ob. 5. Si nostra conclusio est de

fide, tune, qui eam non amplectuntur,

sunt heretici: sed hoc dicere, videtur nimium: ergo. Confir. Non potest juxta nos dari diuincens, inter hereticum, & schismaticum: atqui hoc debet dari: ergo. Re-

spondet Arriaga *tom. 5. de fide* *disp. 7. sec. 8. n.*

50. conc. ma. si Pontifex sit ab omnibus ac-

ceptatus, ut nulla sit ratio dubitandi: &

addit rationem, quia alias posset quis du-

bitare de omnibus antecessoribus.

Sed hoc argumentum, a seculi distributivo ad collectivum, est invalidum; alias, cum possim abesse heresi dubitare de quolibet Catholicismo (saltem excepto Papa) an sit verè talis, possem etiam dubitare de omnibus collectivè: adeoque possem abesse heresi dubitare, an vero detur Ecclesia (nam Papa solus non facit Ecclesiæ) quod sit falluum. Suarez *de fide* *disp. 10. sec. 5. n. 9.* ait, se non vide-

re, quomodo is, qui acceptatum ab omnibus aliis Pontificem, nolit acceptare, vel ei ob-

bedire, possit excusari ab heresi: prius ta-

men dixerat, fortassis taliter non dicendum

hereticum; coquod nostra sententia non-

dum sit aperte de fide.

Notandum autem, quod adversari, si qui sunt, hujus conclusionis, non negent, quod haec persona sit verus Pontifex: nec inserviantur, quod sit certum, hanc personam esse verum Pontificem: neque ab huius persona obedientia se subtrahant: sed tantum negent, hoc esse de fide, seu negent propositionem modalem, five refuta-

xam: *De fide est, hanc personam esse verum summum Pontificem:* qua propositione

quoad modum, seu refutationem, forte qui-

busdam videbatur, nondum est aperte de-

finita de fide: unde, qui eam negaret, ipsi

saltem in foro externo, non videbatur judi-

ci-